

Evrei timisoreni in domeniul sportului Partea II

Polo. Canotaj. Kaiak-canoe. Inot. Patinaj artistic.
Gimnastica, balet, coreografie. Alpinism. Sah

Proiect inițiat și realizat de **Dezső Bleier** și **Gheorghe Borgida**
Completari (in albastru): Dezső Bleier ; Stephan Benedict

Polo

BENEDIKT GEORGE (Gyuri) n. Timișoara, 1948. Vice-campion național de polo pe apă la juniori în anul 1966, la clubul Scoala Sportiva de Elevi No. 2 din Bucuresti. Locuieste de 40 de ani in Cleveland, Ohio, SUA. A făcut un doctorat in Chimie Organica la Case Western Reserve University, este specialist in Nuclear Magnetic Resonance. Are un fiu de 28 de ani și o fiică de 27 de ani.

IOSIM OCTAVIAN IOTZA, din echipa nationala a Israelului, Maestru al Sportului. A fost casatorit cu Gerti Weisz cu care a facut alia in Israel.
<http://www.ilsa-timisoara.net/>

KULINER LICA

LADNER ROBI A emigrat in Israel, unde a jucat in nationala de polo.

Robi Ladner in nationala de Polo pe Apa a Israelului (primul din stânga in randul de jos)

LIEBERMANN GHEORGHE (GHITA, George), nascut in 1946, inginer chimist, a emigrat in 1977 in Israel, din 1978 este in Canada

(Toronto/Mississauga). A jucat ca portar la inceputul anilor '60 la CFR/CSO Timisoara, in echipa de juniori, si in cateva meciuri la seniori (liga B).

MOGA JORJ, portarul al II-lea la ILSA dupa Norman Zoltan.

MOLNAR (MANOR) ANDRIS urmasul postului de portar, a fost selectionat si in echipa nationala a Israelului. Traieste in Israel.

MOLNAR ENDRE (1912 Kikinda Mare, Vojvodina, Serbia – 1996, Timisoara). Jucator polo la ILSA. Frate cu Emerik Molnar, tatal lui Marika Laszik (Timisoara) si Barbara, mama lui Dan Mironescu, Israel.

NORMAN ZOLTAN portarul celebrei echipe ILSA, unul din sportivii de legenda a jocului de polo, cu titlu de maestru al sportului

RECSER OCSI

TAUSSIG PETER (vezi Inot)

TÖRÖK GABOR, (n. 1919, Ungaria -?, Timisoara) liderul echipei ILSA TIMISOARA, de 6 ori campioana nationala, sportiv si antrenor al echipei Romaniei la Jocurile Olimpice de la Helsinki, titlu de maestru al sportului. <http://www.ilsa-timisoara.net/>

WEINREICH LALI (decedat in 2013) Germania, maestru al sportului. Soția lui, Wiener Greti, o foarte buna inotatoare la ILSA, traieste in Germania.

Canotaj

http://www.bjt2006.org/Mens_sana.htm

BORGIDA GYURI, vezi

FEIGENBAUM FUGI junior, medic. Decedat in Israel.

FENYO EMERICH

FISCHER ROBI

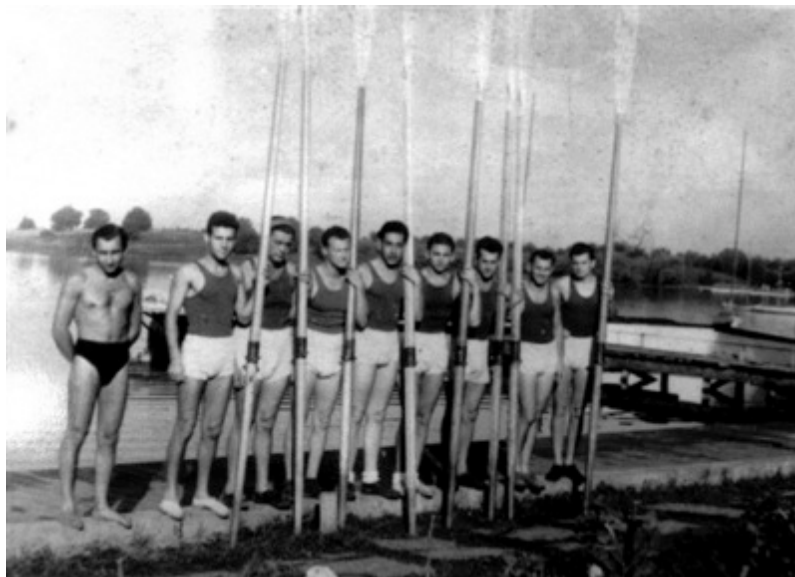
GALAMBOS NICOLAE (Buți) (n. la Timișoara, 11 februarie 1922 – d. la București, 1993)

A făcut parte din echipa de canotaj a clubului Elöre, la 8 plus 1 și a câștigat cu echipa campionate naționale de canotaj.

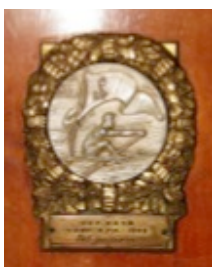
A fost absolvent al Liceului Izraelit în 1940, ultima promoție care a mai dat bacalaureatul la liceu înainte de război. În 1948, a fost adus la București unde a lucrat la Ministerul de Externe, Ministerul de Interne, Ministerul Apărării ca angajat civil (tehnic) și la FEA (Fabrica de elemente pentru

Automatizare). Foarte bun muzician, cânta la toate instrumentele cu excepția vioii și a și compus muzică pentru spectacolele liceului.

GERO GYURI, medic radiolog, trăiește în Israel

1949. Echipa de canotaj 8+1, campioana nationala. Fenyö Imi (antrenor si carmaci), Popper, Hirschm Weisz, Mandel, Gerö, Feigenbaum, Pollak, Rona (din arhiva dr. Gyuri Gerö)

Medalia de campion national, canotaj 8+1

HIRSCHL PISTA

JAKABFI JUDITH

KAUFTHEIL NIKI

KORNIS GEZA (n.20 ianuarie 1917, Budapesta). Canotor; vicepreședintele asociației Canotajul Academic din România.

Administrator întreprindere; interpret, traducător și autorul unui volum de amintiri despre deportarea în Transnistria. La vârsta de 20 de ani, prin 1937, este canotor la clubul Elöre in barca de patru cu carmaci. În anii 1950, este numit vicepresedinte pentru Canotajul Academic din Romania. In aceasta calitate, cam în 1958, conduce un grup de sportivi canotori de 44 de persoane (sportivi, antrenori, medici, masori) la o competiție în RDG, Grünewaldsee. Echipajul de 8 bărbați, antrenat de renumitul antrenor Francisc Cserhádi, a iesit pe primul loc.

KUN IUDITH (casatorita BEIDER), n. la Timisoara, 1945, campioana nationala juniori la canotaj academic

(1963), selectata in echipa olimpica. Inginer calculatoare, in prezent cadru universitar in statul New York, SUA.

George si Judith Kun, 1967

LAJOS ZSUZSI (cas. Newmann), vezi Ritter

POPPER FREDI

RITTER IUDIT (casatorita Kohn), împreună cu Lajos Zsuzsi, campioane nationale la junioare, 1953, canotaj academic, dublu schif, clubul Elöre

RONA EGON

SCHLOSSER WILLY

SCHONBERGER SEPPY

SCHWARZ DUNDA

SCHWARTZ SANYI, schif in clubul Elöre. A emigrat in Austria la inceputul anilor '60, a decedat la Viena la inceputul anilor '70.

SPIELER GYURI

WEISZ LULU

WILLKOVITS PETRU, n. 1950, Timisoara. Inginer mecanic. Vice-campion national la juniori la canotaj in 1966.

Kaiak-canoe

Jecu Avram si Gyuri Kun, Campionate nat. Snagov 1970

KUN GHEORGHE (George/Gyuri) nascut 1949, Inginer Electro, traieste in Toronto, Canada. Bucuresti, Kaiacist de performanta la Clubul Sportiv Timisoara, din 1969 - 1976. Medaliat la nivel regional si participant la Campionatele Nationale de Juniori de la Snagov.

Inot

ARON ADRIAN

BERNSTEIN IMRE (ITZHAK), numit Dika, n. 1945 Timișoara, a emigrat în 1963 în Israel, locuiește la Petah Tikvah. Între anii 1956-1957 a fost înotător în secția Știința, stil bras 50 m, 100m, locul 3 pe județ.

BERNSTEIN ERNÖ, n. 1940 Timișoara – Frankfurt, Germania.

Înotător la ILSA între anii 1954-1957, campion la distanțe scurte, stil craul, 50 m, 100m. Din anul 1957, jucător de polo la secția Voința, ca sprinter, împreună cu fratele lui Öcsi în aceeași echipă.

BERNSTEIN LEOPOLD ÖCSI, n. 1937 Timișoara – d. 2009, Dimona, Israel.

Între anii 1954-1956 înotător la ILSA, campion stil craul la lungimea de 200 și 40 metri. În 1957 a trecut ca jucător de polo la echipa Voința sub antrenorul Török, care a fost doi ani la rând, până în 1959, campioană regională în Banat.

BÖHM GABRIEL, nascut la Timisoara 1950, Inginer Constructor, traieste in Los Angeles, USA

BÖHM (BONE) ADA (născ. Anatol), inginer, Israel

BÖHM GHEORGHE, (Uri Bone) inginer, Israel

Gabi Böhm, Peter Goldstein, Gyuri Böhm, Radu Bancila (aprox. 1970)

FLESCH GYURI, n. in 1946 ?, profesor de sport intr-un chibut in Israel

FLESCH ROLI, n. 1945 ?, Australia

FREUND PETER, fizician, scriitor și eseist, SUA

https://en.wikipedia.org/wiki/Peter_Freund

Peter Freund, profesor emeritus la Universitatea din Chicago, fizician de renume, descinde dintr-o cunoscută familie timișoreană, cu strămoși de la începutul secolului al XIX-lea, care se odihnesc în cimitirul evreiesc de pe Calea Lipovei. Plecat în 1959 din România, a obținut doctoratul în fizica teoretică la Universitatea din Viena, iar din 1965 activează la Universitatea din Chicago. Alături de munca de cercetare și de publicații de specialitate, a publicat în ultimii ani nuvele, povestiri și eseuri.

FRIEDMANN ALEXANDRU, multiplu campion national, participant la Universitatea de la Bucuresti si la mai multe concursuri internationale

GOLDBERGER VERONICA/VERA, n. 30 decembrie 1930, Timisoara. Eleva la liceul din Piata Lahovary, apoi la Liceul Izraelit, iar la desfiintare, absolventa a LIC.Carmen Sylva. A absolvit Fac. de Cimie industriala, specialitate Farmaceutica si Coloranti. A fost repartizata la Bucuresti, Fabrica "Tableta" si s-a casatorit in 1954 cu Zsigmond Alexandru, ing. Mecanic. Din 1999 traieste la Naharia, Israel.

In 1947, antrenorul Gabriel TÖRÖK (vezi la Polo) i-a propus o tentativa de record la natatie - fluture 100m. A reusit un record national sub numele de Vera Goldberger. Totodata, a fost in echipa de baschet Stiinta; a avut categ. 1 la tenis de masa, unde a fost practic dupa Ditta Merkler, a mai practicat volei si scrima. A obtinut rezultate excepționale la șah. (vezi **Sah**)

GOLDSTEIN PETER, nascut la Timisoara, 1946, Inginer Electro, traieste in Los Angeles, USA

JAVOR GYURI

KUN GHEORGHE (George, Gyuri) Nascut la Bucuresti, 1949. In timpul copilariei la Praga, invata sa inoate si participa la competitii scolare cu mare succes. Din 1960-1969 este inotator de performanta la Clubul ILSA din Timisoara, multiplu campion si medaliat in competitii regionale si nationale. Inginer Electro, de 34 ani in Canada, Toronto.

LADNER ROBI

LEHRER BANDI

LIEBERMANN GHEORGHE (GHITA), inginer chimist, Toronto, Canada

LOVAS PETER (1934-2001), profesor - antrenor de elita, a reprezentat Romania la Jocurile Olimpice de la Mexico, a fost antrenorul echipei Germaniei.

"Memorialul Peter Lovas" - in fiecare an se organizeaza concursuri pentru copii si juniori. Amanunte despre viata lui pe <http://www.ilsa-timisoara.net/lovas.htm>

Randul de jos, dreapta, Peter Lovas, antrenor, cu echipa de inotatori ILSA; randul de sus, primul din dreapta, Gheorghe Kun, al doilea din stanga, Gheorghe Böhm

Mannheim Danny Nascut la Timisoara 1950. Inginer Constructor, traieste in Tucson AZ, USA

Mannheim Andy (Andrew), nascut la Timisoara 1945. Inginer Calculatoare, traieste in New York, USA

MOZES

PERL NIKI

PERLSTEIN PALI

ROTH ANDREI DRISI, traieste in Israel, NAZARETH ILLIT

SCHEDT TITI

SCHEGERIN OTTO

STERBENTZ STANESCU ADALBERT (1924-2004), a făcut parte din prima națională olimpică de polo, în 1952, la Helsinki ; jucător în echipa națională (info : Mircea Costin si Iosif Dudas, autorul cărții *Timișoara, leagănul fotbalului românesc*)

STERN AURICA

TAUSSIG PETER, 1945- 2012 ? Viena. Medic ginecolog

TOFFLER EVA, n.1947, Timisoara. Medic pediatru ; traieste in Germania.

TOTH ANDREI idem, antrenor al nationalei Istaelului

TOTH DIANA

TOTH NANDOR, in prezent in SUA

TOTH TIMEA a reprezentat Israelul la Jocurile Olimpice

http://en.wikipedia.org/wiki/T%C3%ADmea_T%C3%B3th

<http://www.ilsa-timisoara.net/>

UNGAR KATI

WIENER - WEINRECH GRETI

Patinaj artistic

In patinajul artistic timisorean s-a remarcat ca si antrenor **KAHAN KOBI**.

Gimnastica; Balet; Coreografie

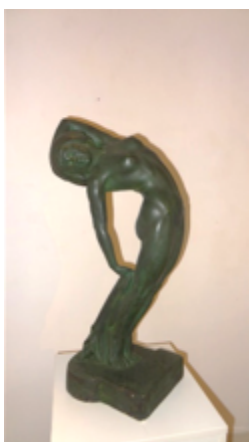
BENEDICT STEPHAN, n. la Timisoara, 1948. A practicat fotbal, sah, inot, tenis, ping-pong. In prezent inginer constructor cu doua masterate si cu licenta de libera practica in inginerie, salariat la municipiul orasului NY.

Dansator de tango argentinian

<https://www.youtube.com/watch?v=8RszoYTrJOQ&feature=youtu.be>

Pasionat colectionar de arta, opere de Constantin Antonovici, Marcel Iancu, Tia Peltz, Gheoghe Saru (timisorean), Liana Saru, Stefan Szönyi (timisorean), Alma Redlinger, Eugen Ciuca (clujean), Eva Cerbu, Bela Erdossy (școala din Baia Mare), Paul Unbereit, Alina Giurgiu (timisoreancă), Mirela Iordache (bucureșteancă), Lena Constante.

BERGLER VICTOR Profesor de sport cu specializarea gimnastica, arbitru. A activat la Scoala Generala nr. 18 si Clubul Sportiv Scolar Nr. 1 Timisoara. A initiat in aceasta ramura sportiva o serie de gimnasti care s-au afirmat pe plan national si international. În prezent, pensionar la Timișoara.

FLEISCHMANN KATO Dansatoare, profesoara de balet, coreografa, model pentru artisti, printre care pentru sculptorul Ferdinand Gallas (*In fotografie, Nud cu prosop de F. Gallas*).

A murit in Israel. Coreografa spectacolului *Die Feuerrote Blume* la Teatrul German din Timișoara, 1958

http://www.cimec.ro/scripts/teatrenou/detaliu_premiera_eng.asp?sq=360201135803&sq1=3&sq2=FLEISCHMANN,%20KATO

Alpinism

KUN GHEORGHE (George/Gyuri), n. Bucuresti, 1949. Inginer electro, traieste la Toronto, Canada. Membru al Clubului de Alpinism Politehnica Timisoara intre 1969-1973.

Alpinist activ la vremea sa, numeroase urcusuri si coboriri pe stinci, iarna si vara, cu echipament specializat.

Șah

ERDELYI STEFAN (17 November 1905, Temesvár/Timisoara – 26 October 1968, Reșița) Mare maestru de șah. A fost de trei ori campion national in Romania (1931, 1934 si 1949).

A primit titlul de Maestru International in 1950.

http://en.wikipedia.org/wiki/Stefan_Erd%C3%A9lyi

GOLDBERGER (cas. ZSIGMOND) VERONICA/VERA, n. 30 decembrie 1930, Timisoara. Eleva la liceul din Piata Lahovary, apoi la Liceul Izraelit, iar la desfiintare, absolventa a LIC.Carmen Sylva. A absolvit Fac. de Cimie industrială, specialitate Farmaceutica si Coloranti. A fost repartizata la Bucuresti, Fabrica TABLETA si s-a casatorit in 1954 cu Zsigmond Alexandru, ing. Mecanic. Din 1999 traieste la Naharia, Israel.

Ca studenta, la concursurile de șah a fost pe locul I pe facultate la Timisoara si Arad (1949). S-a alaturat șahistilor, in special lui Partos Günsberger si Tyroller. Activitatea șahista a continuat-o in Bucuresti ca Zsigmond Vera/Veronica. A fost CAMPIOANA CAPITALEI in 1960. A obtinut o nota de Maestru (1959-1962) cand s-a clasat de 3 ori consecutiv pe locul 7 in finala nationala. A fost mentionata in revista CHESS INFORMATOR/Sahowski Informator, BEOGRAD, cu o cifra ELO 1800+, in jurul anului 1960.

Vera ne scrie : "Am la mine o placa de la Federatia Romana de șah, cu 50 de ani de la fondarea ei 1925-1975. Mai pot mentiona ceva: am primit o scrisoare de la managerul surorilor POLGAR din Ungaria (in jurul anilor 80) care imi propunea sa fac o scurta prezentare a activitatii mele, caci ei intentionau sa scrie o carte in care sa fie incluse si jucatoare din Ardeal si Banat. Din pacate, nu au raspuns la datele trimise."

GROSZ...

GRÜNBERG SERGIU. In 1984 Premiul I la Campionatul national de seniori șah <http://www.frsah.ro/prezentare.htm>

GÜNSBERGER Alexandru. Campion național la șah (1955 - locul III ; 1957 – locul II ; 1962 – locul II) <http://www.frsah.ro/prezentare.htm> A emigrat in Israel.

GÜNSBERGER FLORIN idem

GÜNSBERGER MIHAI, fiul lui Sergiu Günsberger, jucator de elita si campion national

MENDELSSOHN IOSIF (JOSEF) (? – ?) Maestru de șah. In anii 1925 - 1929, a fost printre primii la competitile de șah din Romania. In anii 1950-1960 a trait la Timisoara, unde lucra la o banca si la o societate de asigurari. (Informatie de la Ari Eisenscher care corespunde pe atunci cu el). « Era foarte dragut, avea rabdare. Avea un singur defect: fuma pipa si trabuc. A

avut noroc, caci era in armata austro-ungara in primul razboi mondial si un glont l-a lovit in dreptul inimii, dar a fost retinut de catre o tabatiera groasa din argint care era in buzunarul vestei militare dublat de un portemonnaie! A fost ranit superficial. » Ari Eisenscher

http://en.wikipedia.org/wiki/Iosif_Mendelssohn

<http://chessskill.blogspot.fr/2013/01/a-famous-pattern.html>

PARTOS CAROL, ani de zile a fost printre campionii sahului national, avand si titlul de maestru international. 1965 – locul III ; 1966 – locul II.

SZUHANEK RANKO, copilul minune al Timisoarei, multiplu campion national la diferite categorii, campion european de junior cu echipa Romaniei si participant la mai multe campionate europene si mondiale de copii si juniori cu clasari fruntase.

TYROLER ALEXANDRU Sándor (19.10.1891, Garamszentkereszt, acum Žiar nad Hronom, Slovakia - 3.02.1973, Budapesta, Ungaria) primul campion national de sah al Romaniei in 1926. Campion national pana in 1929. Antrenorul echipei nationale. Antrenorul lui Alexandru Günsberger, Partos si Mititelu. A trait la Timisoara o perioada din viata.

http://en.wikipedia.org/wiki/Alexandru_Tyroler

<http://www.agerpres.ro/flux-documentare/2014/02/13/istorii-ale-competitiilor-romania-la-concursurile-de-sah-16-05-18>

<http://commons.wikimedia.org/wiki/File:TyrolerAlexandru.jpg>

VARADI ZOLTAN organizator al vietii sahiste

Pe locul unde se afla sediul Politiei si al Securitatii de langa ILSA, adica intrare pe str. Tache Ionescu si cealalta intrare la parcul de langa Bega se afla un teren de fotbal al Clubului KADIMA, din amintiri era un club sportiv evreiesc si avea echipa de fotbal si de handbal feminin, numita HAZENA. Din acest HAZENA se pare ca s-a nascut HANDBALUL IN SAPTE!!!!

Poate o sa-si mai aminteasca cineva de asta...

Dezsö Bleier

Nota. Házená in limba ceha inseamna Handbal. Sigur numele vine de acolo.

Gyuri Kun